

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), JANUARY 28, 1944

STEVILKA (NUMBER) 23

RUSIJA JE PODALA DOKAZE, DA SO NEMCI POMORILI POLJSKE VOJNE UJETNIKE

SMOLJENSK, 22. januarja. — (Poroča W. H. Lawrence v "New York Times"). Izredna sovjetska komisija, ki je preiskovala nemška grozodejstva v Katynskem gozdu pri Smoljensku, je danes poročala, da je definitivno ugotovila, da so Nemci postrelili in ubili 11.000 poljskih častnikov in vojakov, in da je masno umorstvo bilo izvršeno tekom avgusta in septembra l. 1941, ko se je pokrajina nahajala pod nemško okupacijo.

Hči ameriškega poslanika navzoča
Ob tej priliki je prišlo na pozorišče 17 tujezemskih korespondentov in na izrečno povabilo sovjetske vlade sta se ogledala masnih grobov udeležila tudi Miss Kathleen Harriman, hči ameriškega poslanika v Moskvi in John Melbe, direktor ameriškega Urada za vojne informacije v Moskvi.

Ta skupina je v zasneženem Katynskem gozdu na vzhodnem bregu reke Dnjester čula izpričevanje šestih prič in zaključke večštevne komisije, ki so ovrgli nemške obtožbe, da so Rusi pobili poljske vojne ujetnike v marcu 1940.

Bile so te nemške obtožbe, ki so preteklo leto dovedle do preloma diplomatskih odnosov med Rusijo in poljsko zamejno vlado v Londonu, ko je slednja pozvala Mednarodni Rdeči križ, da preizkusi usodo poljskih častnikov in vojakov, ki so v septembru 1939 prišli v nemško ujetništvo.

Na stotine trupel odkopanih iz grobov
Ruske oblasti so nam pokazale na stotine trupel, katerih lobanje so bile v vsakem slučaju preluknjene od krogel. Slišali smo zdravniške priče, med njimi dr. Viktorja I. Prozorovskega, direktorja Moskovskega inštituta za kriminologijo in zdravilsko raziskovanje, ki so izjavili, da je stanje odkopanih trupel tako, da je znanstveno nemogoče, da bi se mogla nahajati tam od marca 1940. Dr. Prozorovskij je izjavil, da je njegova lastna preiskava jasno ugotovila, da so bile žrtve mrtve okrog dve leti.

Dokazi, da so bili jetniki živi v juniju 1941
Rusi so predložili dokumentarne dokaze, da so bili vojni ujetniki živi po marcu 1940, in citati so nam dali pismo nekega poljskega vojnega ujetnika, Stanislava Kuchanskija, ki ga je napisal 20. junija 1941, baš dva dni pred nemško invazijo Rusije, za svojo ženo v Varšavi, ki pa ni bilo nikdar odposlano. Govorili smo s člani posebne

preiskovalne komisije, ki so sumirali za nas dokazni material in navzoči smo bili pri posebnem zaslišanju, pri katerem je nastopilo 16 prič. Dovoljeno nam je bilo, da na priče stavimo katera koli vprašanja.

Po zaključku častniške ture je Vladimir P. Potemkin, naučni komisar ruske sovjetske republike in bivši poslanik v Franciji in Italiji, dal častnikarjem naslednje poročilo, glede katerega so se zedinili vsi člani preiskovalne komisije in zdravniki izvedenci:

Uradni zaključki preiskovalne komisije

1. Nemci so pobili poljske vojne ujetnike v avgustu in septembru 1941 v Kozjem gorovju (drugo ime, pod katerim je znan kraj v Katynskem gozdu).
2. Pozneje, ko so Nemci spoznali, da se je njih položaj poslabšal in da se bodo morali umakniti, so v naglici skušali zamkriti evidenco svojega zločinstva. Odprli so grobove, položili priče in prenesli trupla v drugih krajih v Katynskem gozdu.

3. Pozneje, ko so Nemci spoznali, da se je njih položaj poslabšal in da se bodo morali umakniti, so v naglici skušali zamkriti evidenco svojega zločinstva. Odprli so grobove, položili priče in prenesli trupla v drugih krajih v Katynskem gozdu.

Drugi člani sovjetske preiskovalne komisije so bili Nikolaj Budeňko, štabni zdravnik Rdeče armade; pravoslavni metropolit Nikolaj iz Kijeva; Sergej Kolesnikov, predsednik Ruskega rdečega križa; gen. A. S. Gundorov, predsednik Vse-slovenskega odbora; gen. Y. E. Smirnov, zdravniški direktor Rdeče armade; R. Y. Melnikov, predsednik pokrajinskega sovjeta v Smoljensku, in Aleksej Tolstoj, najodličnejši sovjetski pisatelj.

Zaprisežena izjava Avstrijca v New Yorku

Tekom izpričevanja prič je bilo tudi iznešeno, da so Nemci tekom 26 mesecev okupacije Smoljenska pobili 135.000 ruskih civilnih prebivalcev.
Ko smo se nahajali v Smoljensku je moskovski list "Trud" objavil dolgo poročilo in zapriseženo izjavo, katero je podal 25. avgusta 1943 neki Avstrijec z imenom Victor von Tochaty, ki je izjavil, da ko se je nahajal kot jetnik v koncentracijskem taboru v Sachsenhausen, so mu sovjetski vojni ujetniki povedali, da so bili prisiljeni pokopati trupla 10 tisoč poljskih oficirjev, "ki so jih Nemci hladnokrvno s strojinami postrelili."

Pet žensk napadenih

Snoči je bilo v okolici Euclid in Carnegie Ave., napadenih pet žensk, katerim so bile iztrgane ročne torbice.

Berlin zopet tarča ostrega zračnega napada

LONDON, 28. januarja. — Snoči so bili angleški bombniki zopet nad Berlinom ter zadali nov težak udarec v sistematični kampanji za porušenje nemške prestolice.

To je bil prvi zračni napad na Berlin izza 21. januarja, ko je velika sila britskih letal bombardirala glavno mesto in Magdeburg. Snočni napad je bil očitno izvršen v velikem stilu.

Tekom dneva so angleški in kanadski bombniki vprizorili napade na nemške postojanke v Franciji in drugih okupiranih krajih ob Atlantiku, medtem ko je neko nemško poročilo javilo napad na Marsej, ki so ga vprizorili štirje zavzešniški bombniki.

Naši fantje-vojaki

Na 10-dnevni dopust je prišel s soprogi in staršem, Cpl. John A. Trebec, sin Mr. in Mrs. Steve Trebec, 587 E. 200 St. Nahaja se v službi Strica Sama v Arkansasu.

OPA urad naznanja, da se bodo pointi za govedino in jaginetino prihodnji mesec zvišali, medtem ko je zaloga prasičjega mesa zadostna. Obenem je bilo naznanjeno, da se bodo prihodnji mesec znižali pointi za večino konzervirane zelenjave.

OPERA urad naznanja, da se bodo pointi za govedino in jaginetino prihodnji mesec zvišali, medtem ko je zaloga prasičjega mesa zadostna. Obenem je bilo naznanjeno, da se bodo prihodnji mesec znižali pointi za večino konzervirane zelenjave.

IZREDNA SEJA DIREKTORJA

V soboto, ob 8. uri zvečer se vrši izredna seja direktorja Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. Prosi se vse direktorje, da se gotovo udeležijo.

PARTIZANI SO ZAČELI Z NOVO OFENZIVO

Nemci so izčiščeni iz večine krajev v srednji Bosni. Ofenziva v Črni gori

LONDON, 27. januarja. — Danes je bilo takaj naznanjeno, da je maršal Tito začel novo ofenzivo proti Nemcem v Črni gori, in da je 70 procentov centralne Bosne popolnoma očiščene Nemcev.

Partizanski borci so s svojega nanovo osvobojenega glavnega stana v Jajcu začeli z operacijami proti severu in jugu, ter zavzeli kraj Prnjavor, 25 milj vzhodno od Banjaluke, z zavzetjem kraja Mrkonjičgrada so raztegnili kontrolo preko vse doline, po kateri teče reka Vrbas, med Banjaluko in Livnom, 65 milj južno.

Pod artiljerijskim ognjem in napadi pehote se Nemci tudi umikajo na južnem sektorju ob 18 milj dolgi fronti med Livnom in Glamočom.

Za olajšanje nemškega pritiska na severu, so Titove čete udarile v Črno goru in odprle ofenzivo na črti med kraji Berane, Andrijevića in Rošanj, ki se nahajajo blizu albanske meje.

"ROOSEVELT BIRTHDAY BALL"

V nedeljo večer, dne 30. januarja, se vrši takozvana priredba "Roosevelt Birthday Ball", od katere čisti preostanek se pošlje narodnemu odboru za pobijanje otroške paralize. Veselica se vrši v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., ter jo prireja Slovenski odbor, ki se zanima za to akcijo vsako leto. Vstopnice so po 50c in se jih dobi pri Mrs. Makovec v Slovenskem narodnem domu, ter v glavnem uradu S. D. Z.

Japonska grozodejstva nad ameriškimimi ujetniki odkrita

Novi grobovi

LUCY MARKUSIC

Po dolgi in mučni bolezni je preminila na svojem domu na 835 E. 232 St., Euclid, Ohio, Lucy Markusic, rojena Delisimunović, stara 64 let. Tukaj zapuščala soproga Paula, sina George, hčere Frances, poročenno Krawczyk, Barbaro, poročenno Tiskin, in Anno, poročeno Kamm, pet vnukov in več sorodnikov. Doma je bila iz sela Delisimunović, fara sv. Mihael na Hrvatskem, kjer zapuščala brata Thomasa, in več sorodnikov. Tukaj je bivala 41 leta in je bila članica društva Hrvatska Sloboda št. 235 H. B. Z. Pogreb se bo vršil v ponedeljek ob 9. uri zjutraj iz Joseph Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Pavla, E. 40 St., in nato na Calvary pokopališče. Bodi pokojnici ohranjen blaž spomin, preostanim pa naše sožalje!

MARY LYNN JAKETIC

Družini William in Mary Jaktić je umrla sedem mesecev stara hčerka Mary Lynn. Mati stanuje na Ridge Rd., Wickliffe, Ohio, oče se pa nahaja pri vojakih. Dekliško ime matere je bilo Stusaček. Radi nalezljive bolezni bo pogreb privaten, ter se vrši iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St. Družini naše sožalje!

FRANK ZUPANČIČ

Danes dopoldne je umrl Frank Zupančič, stanujoč na 1171 E. 61 St. Podrobnosti bomo poročali jutri.

ZADRUGA

Letna delniška seja Slovenske zadruge zveze se bo vršila v nedeljo ob 1. uri popoldne v S. D. Domu na Waterloo Rd.

Na tisoče herojskih borcev na Bataanu pomorjenih in pognanih v smrt vsled lakote

WASHINGTON, 27. jan. — Nocoj je bilo od ameriške armade in mornarice objavljeno uradno poročilo, ki pripoveduje o smrti tisočev Amerikancev in Filipinov, ki so po padcu Bataanu prišli v japonsko ujetništvo in so bili od Japoncev hladnokrvno pomorjeni ali pa so vzeli konec od lakote.

Poročilo o japonskih grozodejstvih je dokumentirano z zapriseženimi izjavami Amerikancev, ki se jim je posrečilo pobegniti iz japonskega ujetništva, v katero je prišlo po padcu Bataanu 36.000 Amerikancev in Filipinov.

V uradnem poročilu, ki obsega 4.000 besed, je podana slika o strahotnih razmerah, ki vladajo v japonskih taboriščih za vojne ujetnike; samo v enem teh taborišč je v teku dveh mesecev umrlo 2.200 Amerikancev. Poglavitne točke uradnega poročila o japonskih grozodejstvih so sledeče:

Mnogi ujetniki so bili obglavljeni

Takoj potem, ko so bili Amerikanci in Filipini zajeti, se je vsem onim, pri katerih se je našlo kitajski denar, odsekalo glave. Oni, ki so ostali pri življenju, se je odgnalo naprej, in tekom "pohoda smrti" so bili ujetniki brutalno pretepani.

Dvanajst tisoč mož se je skozi teden dni držalo zaprte v zagrajenem prostoru, ki ni meril več kot sto kvadratnih sežnjev. Može so morali stati po 12 ur v vrsti, da so si napolnili posode z vodo pri edini vodni pipi, ki je bila na razpolago ujetnikom.

Zelo uporabljana oblika mučenja je sestojala iz "sončne kure". Ujetniki so bili primorani ves dan sedeti na strašno pripekajočem solncu, ne da bi imeli na sebi kaj obleke in le z nekaj kapljami vode.

Šest ujetnikov je bilo živih pokopanih

Šest mož — trije Amerikanci in trije Filipini — ki so zboleli vsled surovega ravnanja, je bilo pokopanih, ko so bili še živi. Ujetnike se je z napornim delom dobesedno tiralo v smrt. Bi-

BOLEZEN

Rojak Joseph Gubane, stanujoč na Holmes Ave., je bil pretekli teden odpeljan v mestno bolnišnico, kjer se nahaja v Lowman paviljonu. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo. Obiski so dovoljeni vsak ponedeljek in petek od 7. do 8. ure zvečer, ter vsako sredo in nedeljo od 12:30 do 1:30 popoldne.

LETNA SEJA PODRUŽNICE ST. 39 SANS

Nocoj, ob 7:30 uri se vrši letna seja podružnice št. 39, SANS za St. clairsko okrožje, v spodnji dvorani Slovenskega narodnega doma. Vabi se vse stare in nove zastopnike društev ter druge člane in članice, da se gotovo udeležijo, ker na dnevnem redu bo več važnih zadev, ter tudi volitev odbora za leto 1944.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Strašna usoda treh častnikov

Trem častnikom, ki so skušali pobegniti, se je roke zvezalo na hrbtu, potem pa se jih je privezalo na tak način, da so roke mogle kvišku in da so bili upognjeni naprej. V tem stanju se jih je pustilo skozi dva dni, poleg tega pa se jih je od časa do časa pretepalo. Enemu izmed treh se je potem odsekalo glavo, ostala dva pa sta bila ustreljena.

Ameriški oficirji, ki so sestavili poročilo na podlagi izpovedi ubeglih ujetnikov, so sledeči: mornariški komandant Melvyn McCoy iz Indianapola, polkovnik S. M. Mellnik iz Dunmore, Pa., in polkovnik William E. Dyess iz Albany, Texas. Slednji je bil nedavno ubit v letalski nesreči v Burbanku, Cal., ko se je pripravljal za povratek v vojno zono na Pacifiku.

Četvorica, ki se ji je posrečil beg

Štirje ameriški oficirji in vojaki, o katerih je znano, da so zbežali iz japonskega ujetništva, so: major Michael Dobervitch iz Irontona, Minn. (očividno Hrvat), major Austin Shofner iz Shebysville, Tenn., major Jack Hawkins iz Roxtona, Texas, in kaprol Reid Chamberlain iz El Cajone, Cal.

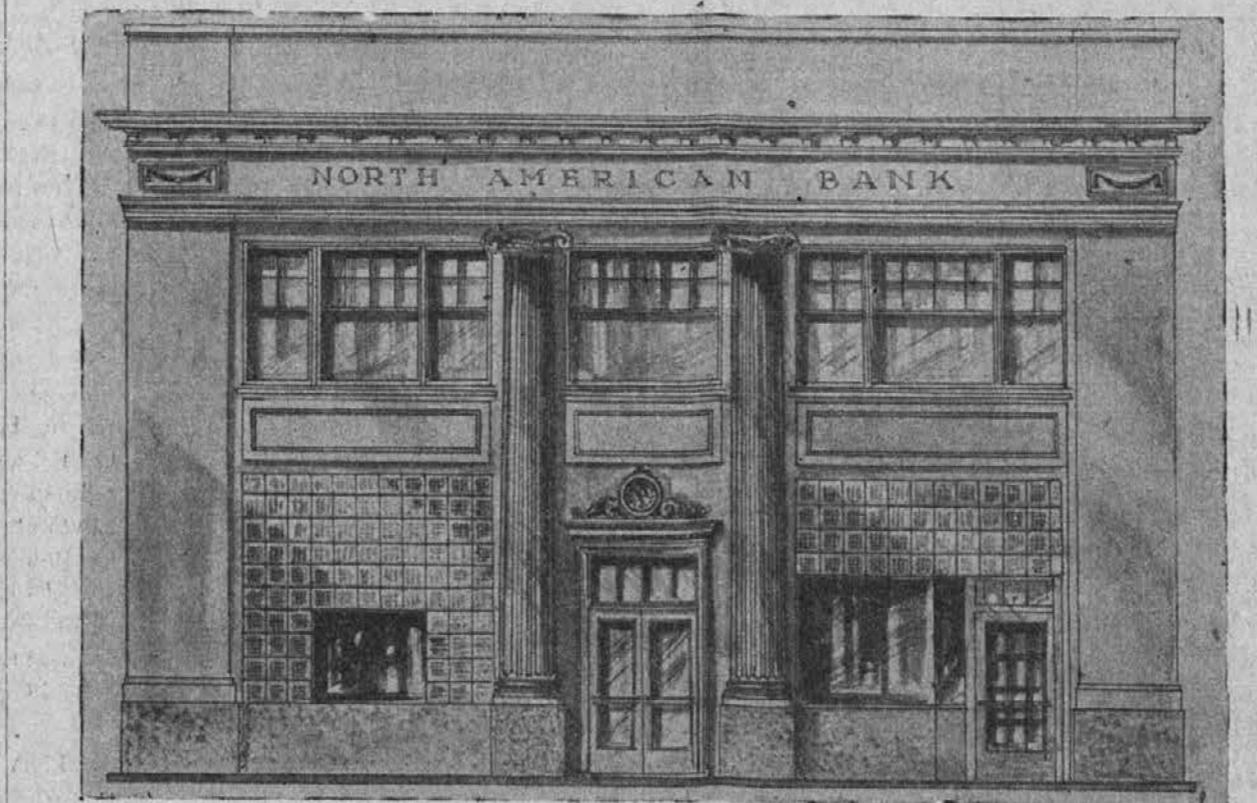
V BOLNISNICI

V sredo večer se je Mrs. Mary Cebul, soproga Franka Čebula, 466 E. 143 St., podala v Glenville bolnišnico. Obiski so dovoljeni. Želimo ji skorajšnje okrevanje!

DR. BORIS FURLAN—profesor politične filozofije na ljubljanski univerzi sedaj predsednik Združenega jugoslovanskega odbora v Londonu.

Novo bančno poslopje North American podružnice

Vodstvo slovenske North American banke si je pred časom nabavilo moderno poslopje bivše Custodian Savings & Loan družbe, na Waterloo Rd. Poslopje je bilo dokaj lepo dovršeno in nalašč urejeno za bančno poslopje. Ob prekupu pa je direktor slovenske banke dal notranje prostore še nekoliko preurediti, in sklenil preseliti svoj colinwoodsko podružnico v lastne prostore. Glavna banka se nahaja na 6131 St. Clair Ave.
Formalna otvoritev v novem poslopju bo v torek, dne 1. februarja. Direktorij prijazno vabi cenjene rojake in rojakinje, da si na otvoritveni dan ogledajo novo bančno poslopje. Banka bo na ta dan odprta za ogled od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer. Podrobnosti boste lahko čitali v dopisu predsednika Antona Grdine.
Odbor North American banke za leto 1944 je sledeči: Predsednik Anton Grdina, eksekutivni podpredsednik J. L. Surtz, podpredsednik James W. Mally, tajnica Rose G. Kovatch, blagajnik R. Breskvar, pomožni podpredsednik M. J. Grdina, in načelnik oddelka za osebnost posojila Gerald Herbison, ostali direktorji pa: Anthony J. Perko, Frank Mramor, Mike Pika, John Zaller in Frank Jaksic.

VJEKOSLAV AFRIC—ravnatelj in odlični član drame v Zagrebškem gledališču. Organizator partizanskega gledališča.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 6311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (GENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
 For One Year - (Za celo leto) \$6.50
 For Half Year - (Za pol leta) 3.50
 For 3 Months - (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
 For One Year - (Za celo leto) \$7.50
 For Half Year - (Za pol leta) 4.00
 For 3 Months - (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
 For One Year - (Za celo leto) \$8.00
 For Half Year - (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Louis F. Truger:

SVOBODA ALI SMRT?

Dne 27. novembra, 1942, so se sestali v Bihaču zastopniki "Osvobodilne Fronte" (partizani) v svrhu sestave ustave poveljne Jugoslavije. Ta sestanek bo zgodovina poveljne Jugoslavije nedvomno označila kot "Ustavotvorno Skupščino," kajti ta sestanek južnoslovanskih patriotov je dal gibanju za demokratično federativno Jugoslavijo legalno pravico do borbe in obstanka, ker so bile zaštopane vse plasti in vsi deli južnih Slovanov. Ta skupščina ni bila reprezentacija samo ene ideologije, ene same religije, enega samega političnega prepričanja, temveč je bila reprezentacija celotnega južnoslovanskega naroda—Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Ne vem, če je še kateri drugi narod, ki bi imel toliko različnih organizacij—društev in krožkov—kot jih imajo baš Slovenci v stari domovini. Mladina je organizirana v svojih posebnih društvih—Sokol, krščansko-socialistična, social-demokratična in komunistična mladina, in odrasli imajo seveda zopet svoja društva in politične organizacije, ki reprezentirajo isto kot mladinska društva in organizacije. Potem imamo kmetiška in delavska društva, društva uradnikov, profesionalcev in trgovcev. Hrvati in Srbi imajo zopet svoje organizacije. V teh organizacijah je reprezentirana sleherni plast naroda, in kjer in kadarkoli se sestanejo zastopniki teh organizacij, je narod sto procentno reprezentiran in kar te skupine sklenejo in odobrijo se sme in mora smatrati kot voljo naroda.

Kadar vas bo zanesla pot v botanični vrt ali v park, kjer je posejanih po raznih gredah na tisoče različnih cvetlic, opazujte barve. Vsaka cvetka ima drugačno barvo; nekatere so mehke, prijetne za oko; druge so močne in izrazite. Toda če vzamemo vse barve kot celoto, bo ta pestra variacija ustvarila krasno harmonijo barv, ki so blagodejno vplivala na nas, kljub temu, da so nekatere barve preveč kričeče.

Vse drugačno sliko pa bi dobili, če bi bila Narava skopa z pestrimi barvami ter bi obdarila cvetlice z eno samo barvo. Kako pusto in monotono bi bilo življenje! Povsod, kamorkoli bi človek uprl pogled, bi videl isto barvo, enoličnost—mrtvo življenje. In kako monotono bi bilo šele življenje človeka, če bi bila na svetu samo ena ideologija, če bi mislili in delali vsi enako kakor stroj! Ali si morete sploh predstavljati, kako bi vplivala ta enoličnost na naš razvoj? Razvoja in napredka bi sploh ne bilo, kajti napredek zahteva boja in raznoličnosti; potreba je difference in pestrih barv. Kjer tega ni, ni življenja. Zato so ideološke razlike južnoslovanskih narodov razveseljive, kajti te razlike so garancija demokracije. Ves napredek naroda zavisi od pravilnega pojmovanja teh razlik in v spajanju (blending) vsega kar je dobrega in koristnega v en sam namen—v korist celokupnega naroda. Kakor se ločijo cvetlice med seboj po barvi, tako se ločijo med seboj ljudje po mišljenju, in kakor je potrebna vsaka posamezna cvetka—(barva)—da se doseže krasno harmonijo barv, tako je potreba sleherne ljudske skupine ali razlike, da se doseže najvišje dobro, smoter človeštva—svobode. Kadar sprejmemo te skupine in različne nekaž konkretne, smemo z mirno vestjo smatrati sprejeti zaključek kot voljo naroda. Skušnje nas uče, da so naši sestanki in konvencije vse kaj drugega kakor "harmonija"; pa če so ti sestanki in konvencije ene same skupine, ki nima ideoloških razlik. Kakšne razlike v mišljenju morajo nastati tam, kjer so reprezentirana vsa mišljenja in prepričanja, in kakšen kaos in zmeda bi nastala, če bi vsako prepričanje in mišljenje trdovratno vstrajalo na stališču, da je baš ono edino pravo, ako bi se ne upoštevalo splošnega pravila, da, kjer gre za dobrobit celokupnosti (naroda), mora vsaka stranka sprem-

niti svoj program ter popustiti pri svojih zahtevah v toliko, da se lahko iz vseh posameznih programov in zahtev ustvari nekaj enotnega, kar bo vsebovalo ali reprezentiralo, če že ne enotne volje, pa vsaj voljo absolutne večine. In to je demokratično.

Bihaška skupščina nam je pokazala, kaj vse se da napraviti, če ima človek resno in trdno voljo. Skupščina je bila pestra slika najrazličnejših barv (mišljenj): od desnice in centru pa do skrajne levice. Bilo je sto različnih mišljenj in prepričanj, sto načrtov in programov, ampak samo en cilj: Svobodna in narodna enakopravna Jugoslavija. In kaj je bil rezultat? Enoten program in enotna deklaracija, da je protifašistični svet in izvrševalni odbor za Jugoslavijo edino zares nacionalno-politično vodstvo vseh južnoslovanskih narodov in predstavlja zarodek suverene oblasti nove, svobodne, demokratične, na narodni enakopravnosti temelječe Jugoslavije.

Ali more kdo izmed nas ameriških Jugoslovancev ustvariti ali vsaj svetovati kaj boljšega? Če je kdo, tedaj naj stopi pred javnost in pove, kakšna naj bi bila poveljna Jugoslavija po njegovem načrtu. Ali more kdo nadomestiti svobodo, demokracijo in narodno enakopravnost s čim drugim? Besednjak nima drugih besed, nima substituta za te največje pojme, ki so postali principi, za katere umirajo naši bratje in sestre v domovini, za katere se bore in umirajo naši sinovi in hčere v naših lastnih ameriških armadah širom sveta in končno, za katere je padlo že milijone sinov in hčera ruskih, angleških in ameriških ter kitajskih mater.

Bratje in sestre! Čemu smo baš Slovenci v vseh važnih trenutkih tako majhni, da se med seboj kavšamo in pripravimo za nekaj kar sploh ne obstoja. Komunistem! Kje pa? In če je Broz komunist, s tem še ni rečeno, da je celoten pokret komunističen. Mi, zase, zahtevamo demokracijo, ampak tako širokogrudni pa nismo, da bi tudi tem vražjim komunistom, ki se bore za svobodo in demokracijo v vrstah partizanov, privoščili vsaj krpico demokracije.

Četrto od dvanajstih je, bratje in sestre! Ali ne mislite, da je zadnji čas, da prenehamo s temi medsebojnimi boji, prepri in argumenti ter pričnemo delovati skupno za svetlejšo bodočnost naših bratov in sester v domovini? Moja in tvoja pomoč je našim bratom in sestram potrebna danes in ne jutri, ker jutri bo morda prepozno. Ne dopustimo, da nas bo velik čas našel—majhne.

Danes—od zore do mraka in od mraka do zore—odmevajo po gozdih, planinah in jamah tužne Jugoslavije besede ameriškega državnika: Give me Liberty or give me Death! Jaz pa vas vprašam: Brothers and sisters, which shall it be—Liberty or Death!

NEWYORŠKA PISMA

Piše Frank Kerže

THE BATTLE FOR THE BALKANS

II.

V prvem delu mojega članka od zadnjega tedna ste čitali skoraj samo prestavo. Ne vse brošure, ampak samo o vprašanju naših meja z Italijo.

Mogoče bi vam bil moral malo povedati o brošuri sami ali o ostali vsebini. Ampak me je po prečitaniu tako pogrelo, da sem kar prijel in začel obdelovati tisto, kar me je najbolj zadelo: naše jugoslovanske meje z Italijo.

Zakaj to? Zato, ker so bile meje med južnimi Slovani in Italijani poseben del in razprave, del, ki pravzaprav ni spadal pod naslov "Borba za Balkan". Italija vendar ni nobena balkanska država in nima sploh nobene opravka na vztočni obali Jadranskega morja. Kar je imela zadnjih petindvajset let, to je bilo nam, južnim Slovanom ukradeno, vzeto nasiloma in dano Italiji. Kako je Italija upravljala in gospodarila nad našimi kraji, to je danes zgodovina, pisana s krvjo in trpljenjem tistega dela našega naroda, ki je moral hoditi to križevo pot.

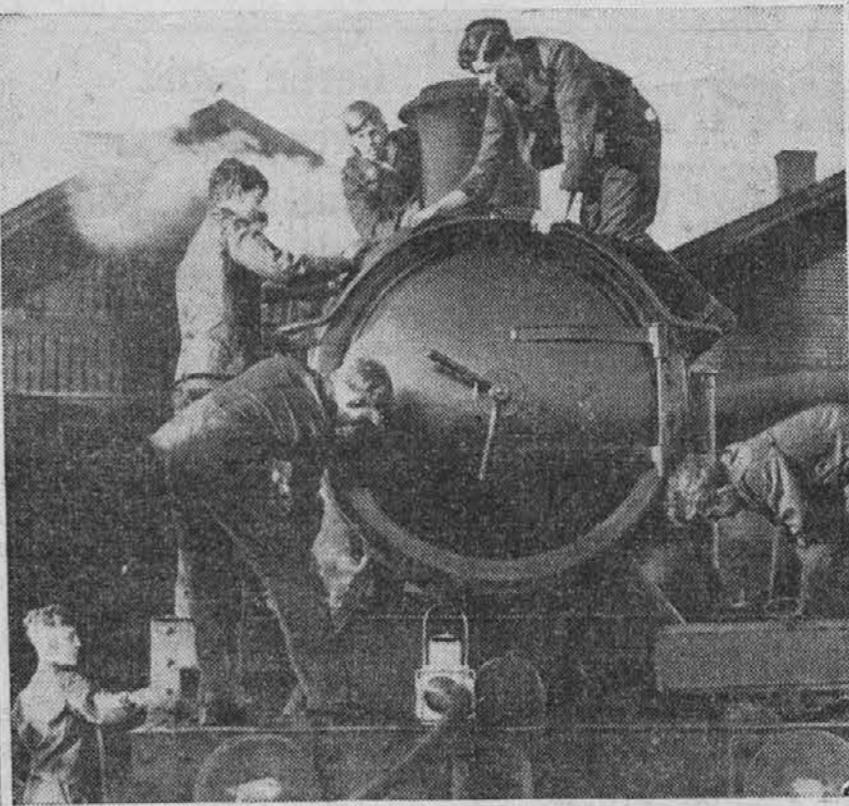
Danes smo južni Slovani med zavezniki in med tistimi, ki zmagujejo. Italija je z Nemčijo in s Savo Kosanovićem in Bogdanom Rodica. Lepo vas prosim, oba sta izobražena, prvi je bil že ministar jugoslovanski, drugi načelnik časopisnega urada. Nobena dvoma ni, da poznata zadeve južnih Slovanov in vseh podrobnosti. Ne dvomim, da sta oba zmožna dati Lahu Salveminiju tak odgovor, da bi mu zvonilo leta po obeh ušesih.

da se nam Jugoslovonom vrne vse, kar je našega v Primorju. In naše je vse od Goriške v okvirju, kakor je bila za časa Avstrije, Trst s Primorjem, Istrra, Dalmacija in njeni otoki. To se razume tako samo ob sebi, da je čisto odveč vsako besedičenje o tem.

O tem vprašanju smo edini vsi, kar nas čuti slovensko. In ko je predsednik omizja Dolivet spravil to zadevo na dan in pozval Adamiča, naj govori o tem, se je načel tisti del debate, s katerim nisem prav nič zadovoljen. Adamič je začel tako, kakor da imamo južni Slovani polno vprašanje glede meja in da ne moremo nikamor, dokler ne pridejo naši sovražniki za skupno mizo na pogovor kaj in kako bi.

Kje pa smo? Ali naš narod v stari domovini zato pada, trpi in umira, da bo vzgojil med Nemci in Lahi poštene demokratične ljudi, s katerimi si načel razgovor o naših mejah? Kaj si nismo še danes na jasnejši moral hoditi to križevo pot. Nem, kdo je Nemeč in Lah? Ali nista oba pokazala pred vsem svetom, kdo sta? Kdor bi hotel hom po tem nečloveškem svetovnem spopadu. In to pomenja brez vsakega vprašanja, vsak svoj kamen in ga zagrne-

Šolski dečki čistijo železnega konja

Fantje ene izmed najmodernejših šol, Eton, so se preoblekli iz svojih modernih oblek v "overalls" in se prostovoljno ponudili, da očistijo železniške lokomotive. Zgoraj vidite skupino dečkov, ki pridno čistijo železnega konja na postaji v Slough.

mo in vničimo tako, da bo ostal spomin na vse večne čase.

Bili so časi, ko so za nas govorili vsi mogoči ljudje, samo mi ne. Danes pa smo mi na površju in ne rabimo kar nobenih prič o tem, kaj je naše in kaj ni.

Zal mi je za tisto razpravo za okroglo mizo, žal pred vsem zato, ker se izmed vseh navzočih daleč najbolj blesti—Italijan Salvemini. On je bil sam, a je vprašanje italijanskih meja z južnimi Slovani tako sijajno branil, da ne more pri povprečnem čitatelju pustiti drugega prepričanja, kakor da je v pravem. Zviti Salvemini—manjkalo je še znanega lisjaka Sforzo—je porabil priliko in postavil vprašanje meja tako nedolžno v javnost, kakor da so Lahi sama bela jagnjeta, ki iščejo samo pravice, resnice in prijateljstva na tem svetu.

Ko so Lahi poskušali vse, da nas uničijo in bi bili konečno premagani—naj mi začnemo z igro, kakor je bila pred četrto stoletjem, kaj naj spada nam in kaj ne. Kje pa smo? Kako pa govorimo? Ali res ne vemo, kaj spada nam in kaj je naše?

Kakšne meje so delali za nas po zadnji svetovni vojni Pašić, Szánov, Wilson, Salvemini in drugi, to nas ne briga več. Tedaj smo verjeli še v pravico in poštenost na svetu—danes ne verjamemo več. In zato ne pustimo, da govori kdo drugi za nas. Dokazali smo, da smo zmožni govoriti sami zase in bomo tudi govorili. To se pravi: pokazali s pestjo kod je naše in—basta. Nobenega razgovora in nobenega stika ne z Nemci ne z Lahi.

Kako je meni žal, da je izšel izza okrogle mize Lah Salvemini tako sijajen zmagovalček, strokovnjak in poznavatelj vseh zgodovinskih trikov, samo da prepriča svet, kako dober in pošten je Lah. Sami ste čitali, kaj je govoril in povedal in kaj je govoril in povedal pred njim in za njim—Adamič.

Jaz nikomur nič ne očitam, in nikomur nič ne zamerim. Čudno se mi zdi pa vseeno, kje sta bila med vso to važno razpravo—Savo Kosanović in Bogdan Rodica. Lepo vas prosim, oba sta izobražena, prvi je bil že ministar jugoslovanski, drugi načelnik časopisnega urada. Nobena dvoma ni, da poznata zadeve južnih Slovanov in vseh podrobnosti. Ne dvomim, da sta oba zmožna dati Lahu Salveminiju tak odgovor, da bi mu zvonilo leta po obeh ušesih.

Zdaj je pa vprašanje: zakaj ga nista dala? Zakaj sta pustila, da je v zadevah meja govoril Adamič, ki ne pozna tega

vprašanja in se kaj več tudi zahtevati ne more od njega. On živi od svojih deških let med tujim narodom in ni imel nobenih stikov z domovino. Bil je enkrat tam za nekaj mesecev—ampak prosim vas, kaj pa to pomeni? Poznati razmere enega naroda se pravi, da mora človek živeti z njim in študirati vse, kar pride.

Zakaj sta Kosanović in Rodica pustila Adamiča na cedilu, da je iz vse debate prišel na dan kot najboljši in najbolj pripravljeno—Lah Salvemini? Vsaj je s svojo zmožnostjo očaral celo Adamiča samega, ki mu je namerjal nekaj globokih poklonov. Če jih je v svojem imenu, to je njegova zadeva in ne naša.

Je pa nekaj dodatnega, za kar bi jaz in gotovo z mano vsa naša javnost zahtevala nadaljnega pojasnila: Razprava okoli okrogle mize se zaključuje s sledečimi besedami Adamiča: "Želim tudi, da vzamete na znanje, da čutiva Mr. Salvemini in jaz tako, da ostane vprašanje pravih meja široko odprto za razpravo."

Jaz bi zdaj rad vedel, kdaj je najvišji centralni odbor vseh treh ali štirih narodnih svetov, slovenskega, hrvaškega, srbskega in bulgarsko-macedonskega, odločil in sklenil tako, da se smatra vprašanje naših meja z Italijo in Nemčijo kot odprto vprašanje. To pomenja seveda, da mi ne vemo, kaj gre nam in kaj ne in zato odpiramo to vprašanje z željami, da pridejo Nemci, Lahi in drugi ter nam pomagajo reševati to, kar je našega. Zakaj se skriva take sklepe pred javnostjo? In odkod naj bi imel naš najvišji narodni svet to pravico, da govori tobože v imenu vsega naroda in blamira samega sebe in ves naš narod pred javnostjo.

Lepo vas prosim: ves svet govori o problemu, kako bo treba postopati z naciji in fašisti—mi pa odpiramo za nje razprave, kod bodo tekle naše meje. Odkod si je vzela centralni jugoslovanski svet to pravico? Marsikaj gre v javnosti tako, kakor bi ne smelo iti. Človek molči—tobože radi miru in sloge—ampak pride čas, ko je nemogoče molčati. Če mislite, da eni ne razumemo vprašanj, povejte jih bolj jasno in ponovite. Počasi že pridemo do tega.

In kdo je tiskal tisto brošuro šestnajstih strani, v kateri je izmed desetih samo eden, inteligent, podkovan in znanstven, da zastopa svoj narod v javnosti. Mislim na Salveminija. Hočem reči, kdo je plačal stroške

za to brošuro, ki dela tako klamno za Laha Salveminija.

Omenil sem že, da govori šura o mnenju ljudi, ki so povabljeni, glede Balkana. Čisto dobro razumem, da se to vprašanje ne morejo rešiti par stavki in zato smatram zgrešeno, da se vrše taki govori in da prihajajo v javnost. Vsaka balkanska stvar, vsak narod ima svojo domovino in kope problemov—več ne more in ne sme govoriti s par stavki, ker ne povedati nič.

Iz vse razprave človek ne bi slike in vtisa, kaj in kako bilo dobro. Metati demokracijo sem in tje, iskati rešitev nekakih levčarjev, vse to tako nejasno, da ne odgovorimo nobeno vprašanje. Zato se boste čudili, če mi je najboljši v spominu poleg prave glade meja, sledeči ovek:

Vambery: Čudim se, kdaj že slišali pripovedko o plomatu, ki je bil poslan v ko balkansko glavno mesto, kosilo so ga posedali za mizo, tako, da je sedel med ministromskim predsednikom in njegovim nančnim ministrom. Končno obrne proti ministrskemu predsedniku in pravi: "Zdi se mi, bo treba iti." Išče žepno urko je ne najde, pravi: "Najspod ministrski predsednik mi je nerazumljivo. Moja ura, katero sem imel še kratkim, mi je bila gotovo krađena. 'To ni nič,' odvrne ministrski predsednik, 'jaz jo najdem.' In res jo najde pet minut kasneje. Dignil vpraša: 'Kje ste jo našli?' Ministrski predsednik o d r pravi: 'Finančni minister jo je našel.' — 'Ah, to je moral biti urko v zadregi.' — 'Nikakor odvrne ministrski predsednik: 'On niti ne ve, da sem jo vzela.'

In javnosti povem, da "duhovitost" spravil na Madjar Vambery in s tem veda pustil nekaj, kar se ni lo zbrisati tam niti se ne zdaj, ko je vse to priobčeno se rešilo balkansko vprašanje pokadi madjarski cigan slovenskim sosedom tako, naenkrat preneha resnost šanja in pa vrednost prednikov. Kako so mogli govoriti še nadalje sedeti za okroglo mizo in se vdeleževati razprave mi je nerazumljivo. In ko slovensko kri so moralni in svojih žilah, da se ni vsaj med njimi izpozabil in pri Madjaru tako klofuto, da po robcu pobiral svoje

Ce ne najdem ničesar takega, da bi imelo toliko težo, da bi vsaj nekaj časa ležalo, ni krivda moja, tistih, ki prevzamejo take vornosti in jih tako izvrti Lep dokument ste izdali pravili za—Laha.

Dosti za danes!

SEZNAM

- S KOM MORETE POMAGATI ZMAGI
- MASCOBE IN MASTNI ODPADKI
Prodajte vašemu mesarju
- ★
- KOVINSKI ODPADKI
Povprašajte v vaši mestni upravi
- ★
- SHRANITE STARE ČASOPISE
Pokličite PR. 6100 za odobrenje
- ★
- KOŠTRNE SKATLJICE
— Operite jih
— Striite jih
— Shraniite jih
— Oddajte jih
na pristojna mesta za pobiranje
- ★
- Pobiranje v Clevelandu
na vzhodni strani
prvo nedeljo v mesecu
na zapadni strani
tretjo nedeljo v mesecu

CIGANKA

POVEST IZ
DOMAČIH
HRIBOV

Predstavniki:
Albin Hrovatin

(Nadaljevanje)

Se je okleval; nekega dne pa je dobil zamazano pismo, ki ga je napisala nerodna in neveščka roka. Glasilo se je:

Ljubi Baša župan na Bistrici ti si uzeo vando!! kije pobegnola i obečav si ka je uzmeš za svojo gospa i je očes samo tak?! ja ti rečem uzmi je! za gospa. Čene uzmeš ja je! ti bum svud psoval? Ak pla-tiš pet tisuć dinara dobro je i ne treba uzeti zagospa i po novece pride moja baba njoj daj i te lepo pozdravlja

Mirko Baša župan Ciganov. Ves divji od jeze je zmečkal pismo in ga zagnal v kót. Toda hitro ga je spet pobral in pogladil. Potrebno mu bo, če pride zadeva pred sodnika — in pred sodnika jo bo na vsak način spravil. Kadar pride ciganka baba po denarje, naj ji sledijo orožniki; bodo vendar našli tega ciganskega "župana" in ga prijeli! Te ga bo potem tožil.

Če bo le pametno? Saj bi že to bila sramota, če se s cigani tožuje. Potem bi bile seve še priče potrebne, o vsej zgodbi s Pavlo bi na dolgo in široko raz-

pravljali, še v časnike bi vse prišlo...

Ali se naj s ciganom rajši pobota? Ampak to bi bilo tako, kakor da priznava svojo krivdo... Kaj naj počne? Nič. Potrpeti in počakati, kaj bo.

Ali Bog ve, če mu čakanje ne prinese še kaj hujšega! Lepo se zbirajo oblaki okoli njega: Pavla se naj vrne; cigani naj ga začne ogovarjati in naj raztroši kake nesramnosti; živ človek ga ne bo več pogledal, tako ga znajo spraviti ob čast in dobro ime.

Zdaj se na Pavlo ne more več ozirati. Saj je itak večidel ona kriva, da je prišlo tako daleč. Zanj ni več druge: tako se mora odločiti in z odločnim dejanjem presekatiti vse spletke.

Ves dan mu je besnel vihar v duši. Ko se je zmračilo, se je podal na Osoje in je prošil za Lenčko. Stari je takoj kujal, potem pa je dala tudi ona svojo besedo, to tem rajši, ker je Ravnjak rekel, da pojdetata takoj na oklice, čez dva tedna pa pred oltar.

Nedeljo nato se je vsa cerkev od začudenja zavzela; kajti oklicali so Ravnjaka in Osojniko Lenčko.

Ženska za Miklavža; Opera zvezda; Japonski vojni trofej

Max Factor, hollywoodski ekspertni maskir, priporoča ženam, ki nameravajo kdaj nastopiti kot Miklavž, da naj znižajo svoj glas, napnejo lica z bombažom in si nataknejo umetne nosove. Rezultat bo najbrže tak, kot ga vidite na desni strani zgornje slike. Na sredi slike je ameriška operna zvezda Helen Traubel, katera se pripravljala za nastop z Metropolitan operno družbo v predstavi "Tristan und Isolde." Na desni je Miss Edith Brechter, ki kaže japonsko zastavo, katero so ameriške čete na Guadalcanalu zaplenile v bitki, ter jo je njen zaročenec poslal za njen rojstni dan.

SPUR "MARCH OF DIMES" DRIVE

Trying to do their share in the fight against infantile paralysis, the "charming children" pictured above are promoting the annual "March of Dimes" campaign. The youngsters are participants in the "Charming Children" radio program, conceived and directed by Marjorie Harm, seated at the piano, who wrote a "March of Dimes" campaign song.

The broadcast is aired daily, from 10 to 10:30 a.m. over Radio Station WCLE. The "March of Dimes" song, as sung by these "charming children" was recorded and the transcription forwarded to President Roosevelt at the White House.

The "March of Dimes" campaign in this area continues through January 30th. A benefit skating party, sponsored by Phi Delta Gamma, will be held at Skateland Saturday night, Jan. 29th, with all proceeds donated to the fight against paralysis. Other benefit events are planned by organizations throughout the community, according to Judge Frank J. Merrick, county campaign chairman.

XII.

Od ciganske tolpe, ki jo je vodil Mirko, jih je ostalo le še šestnajst. Že davno več se niso spuščali na kaka daljna popotovanja, ampak so se sukali kar po tem okraju. Tu okoli je imel njihov poglavar Mirko na kakih šestih ali sedmih krajih take sumljive kupčije, kakor jo je imel z Osojnikom; kadar mu je zmanjkalo denarja, je kar na teh krajih pritisnil in ga vedno dovolj izsilil.

Kadar se je kje prikazal, je bil zmerom kako drugače oblečen, da ga orožniki ne bi spoznali; kajti teh se je bal, pa se jih je tudi imel zakaj. Na Bistrici je bil to leto štirikrat, pa le en edini krat je ujel Osojnika. Prve tri krat ga je vzel mojster Smola pod streho; bil je pač lahko miseln in potreben ciganova napitnine. Kar je kraljevala Urška v čevljarjevi koči, si cigani ni upal več blizu, s Cencem pa se je skrivaj shajal.

Prijatelj's Lekarna

ST. CLAIR AVE. VOGAL E. 68 ST.
PRESCRIPTION SPECIALISTS
ENdicott 4212
Zastojni pripeljejo na dom

FANTJE IN MOŽJE!

V naši trgovini dobite vedno najboljše spodnje perilo, srajce, kravate, klobuke in druge stvari.
IZDELUJEMO OBLEKO PO MERI
JOHN MOČNIK
772 East 185th St.

Ustanovljeno 1908

ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO
PRESKRBI

Haffner Insurance Agency

6106 St. Clair Ave.

ZAVESE Tu si lahko izberete kakoršnekol vrste zaves, katerih imamo v zalogi nad 300 različnih vzorcev.
ZA POPRAVILA NE RAČUNAMO
Odprto ob večerih do 9. ure

Parkwood Home Furnishings

7110 St. Clair Ave. ENdicott 0511

Vprašajte za Jennie Hrovatin

"Zaradi mene seveda lahko da se bo lahko ploščo zgotovilo ostanes, toda kaj poreče moja do omenjenega časa. milostljiva, tega ne vem."

Za poverilni odbor

Jas. I. Rotter,
19615 Kewanee Ave.

"S to se bom že jaz pomenil. Pojdiva!"

Hitro sto stopila pod streho; tu je cigan vrgel mokri plašč čez stol in zaklical v kuhinjo:
(Dalje prihodnje)

Urednikova pošta

Odkritje plošče v počast vojakom

Euclid, Ohio. — Slovenski društveni dom na Recher Ave., bo dne 29. februarja odkril krasno spominsko ploščo "Honor Roll", na kateri bodo vklešena imena vseh naših fantov in deklet, ki se nahajajo v službi Strica Sama.

Prosi se vse one Jugoslovane, katerih sinovi in hčere so v armadi, ter niso bili včlanjeni pri društvih, ki spadajo pod okrilje Slovenskega društvenega doma, da sporočijo njih imena na tajnika doma. Imena onih, ki pa so bili člani društev, pa se naj izročijo društvenim tajnikom, kateri jih bodo oddali "Honor Roll" odboru.

Ta opomin naj vsak upošteva in pravočasno izroči imena.

Vam zatekajo noge?

Z gumijasto elastičnimi nogavicami si boste preprečili bolečine nog, če vam ob koncu dneva zatečejo noge. Splačalo se vam bo kupiti par teh nogavic na poskušnjo.

Mandel Drug

Lodi Mandel

PH. G., PH. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30
dopoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah.

TERRIFIC - TITANIC - COLOSSAL
THE WORLD'S GREATEST SHOW!
CLEVELAND

AUDITORIUM

E. 6th and LAKESIDE
NINE BIG DAYS AND NIGHTS
STARTING
SAT. JAN. 29
AND DAILY THRU SUN. FEB. 6th
SEE THE SENSATIONAL
WILD WEST

RODEO

With Champion Cowboys
in Competition!

AND HOLLYWOOD DAREDEVIL'S
BIG

THRILL SHOW

Performing Sensational Stunts

- 162—TOP PERFORMERS—162
- Seal Cowboys Compete for \$10000
- Bronc Riding — Bull Dogging — Brahma Steers
- AMERICA'S BEST CIRCUS ACTS
- Elephants-Dogs-Ponies - Aerial Acts
- SEE! THE DIVE BOMBER CRASH IN MIDAIR
- Steeplechase Races—Circus Clowns

SUPERMAN

LEAPS HIS CAR OVER A BUS!

THE LONE RANGER

IMPERSONATED,
DEFENDS THE STAGE COACH

ORDER TICKETS NOW

PUBLIC AUDITORIUM MA. 8300
WALGREEN DRUGSTORES

75c-\$1.10-\$1.65—Box Seats \$2.20
Children 50c

Mail Orders Accepted—Public Auditorium

V BLAGOHOTNO OBVESTILO

"Enakopravnost" že od svojega postanka podpira kulturna in podporna društva, deluje na celi črti za povzdigo in napredek slovenske javnosti in naselbine.

"Enakopravnost" se tudi v sedanji vojni krizi neumorno trudi, da prinaša svojim somišljenikom in čitateljem resnična poročila.

"Enakopravnost" se zaveda svoje dolžnosti napram Ameriki in ji nudi svojo moralno in gmotno pomoč na različnih način; obenem pa se tudi vztrajno bori, da bo našim zatiranim rojakom in rojakinjam, ki danes trpijo pomanjkanje in čutijo bič zatiralca, zasijalo solnce svobode.

"Enakopravnost" vrši svoje delo po svojem najboljšem prepričanju. Za seboj ima zaslobo vse zavedne javnosti, ki čuti v svojem srcu ljubezen do bližnjega.

Da bo "Enakopravnost," kot glasnici ljudske pravice, mogoče služiti v dobrobit napredku, je potrebno, da je deležna tudi gmotne podpore v obliki oglasov in novih naročin, zatorej se priporoča društvom, da ji ob priliki, ko prirejajo svoje piknike, izlete in zabave, poklonijo tudi oglas, poleg dopisov, trgovcem in obrtnikom ter profesionalcem pa da se je spomnijo z oglasom, ko dobijo v svojo zalogo kaj novega, itd.

"Enakopravnost" tudi izvrši vsakovrstne tiskovine, listke, vstopnice, letake, itd. Delo je lično in po zmerni ceni.

ENAKOPRAVNOST

SLOVENSKI DNEVNIK

6231 ST CLAIR AVE.

HEnderson 5311-5312

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO.
982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. — Welding!
J. POZNIK — M. ZELODEC
GLenville 3830

GOSTILNA

Frank Mihčič Cafe
7114 St. Clair Ave.
DOBRO PIVO, ŽGANJE IN PRIGRIZEK
ENdicott 9359

Louis Seme Cafe

6507 St. Clair Ave.,
Za privatne zabave pokličite EN. 9026
Odprto do 2:30 ure zjutraj

Three Corner Cafe

1144 EAST 71st ST.
Andy Kavčnik in John Levstik,
lastnika
Izvrstno pivo - vino - žganje
in okusen prigrizek.
Se priporočamo

Mr. in Mrs. Joe Sustarsic

GOSTILNA
6702 St. Clair Ave.
Postrežemo z izvrstno pijačo
in okrepičili

HECKER TAVERN

John Sustarsič in Frank Hribar
1194 EAST 71st ST.
Pri nas dobite vedno dobro
pivo, vino in žganje ter okusen
prigrizek.
Odprto do 2:30 ure zjutraj

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING
Towing, Parts, Batteries, Painting
Body Fenders
6815—31 SUPERIOR AVE.
ENdicott 9361
Moderna slovenska popravilnica
PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS
AVTOMOBILE IN TRUKE

E. 61st St. Garage

Frank Rich, lastnik.
Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

CVETLIČARNE

Slovenska cvetličarna
Jelercic Florists
15302 Waterloo Rd.
IVanhoe 0195

GASOLIN

STOPAR'S HI-SPEED SERVICE
905 East 185th St.
Official OPA Tire Inspection
Mi imamo avto-rack; najnovejšo napravo za mazanje avtomobilov. Delo garantirano. Se priporočamo.

RAZNO

POZOR, HISSNI GOSPODARJI!
Kadar potrebujete popravila pri vaših poslopih, pri strehi, žlebovih ali fornezih, zglasite se pri
LEO LADHA
1336 E. 55th St. HEnderson 7740

Help Sponsor a Fighting DESTROYER!

UREDNIKOVA POŠTA

Izčrpek poročila letne seje podružnice št. 1 SANSa, Detroit, Michigan

Podružnica je bila ustanovljena 7. februarja 1943. Izvolil se je stalni odbor in določilo, da bodo seje v obeh Slovenskih domovih in v cerkveni dvorani. Tako je bila dana prilika vsakemu, ki mu je za blagor našega naroda, da lahko sodeluje. Prostore za seje smo imeli brezplačno, za kar se najlepše zahvaljujemo. Sej je bilo v letu 1943 deset.

18. aprila smo imeli manifestacijo "Slovenskega dne". Sprejete so bile tri resolucije in poslano SANSu v Chicago.

30. maja je bil shod. Govoril je predsednik SANSa Etbin Kristan.

11. decembra smo imeli družabni večer na čast L. Alamiču. Prireditev je sijajno uspela. Nabralo se je \$488.50.

Podružnica ima 183 članov, 9 društev, klubov in ustanov, 137 posameznikov. Letni prispevek je bil \$1.739.75. Stroški so znašali \$1.098.00. \$1.000.00 je bilo poslano na glavni urad. V blagajni je bilo dne 31. decembra \$655.94. Vse delo je bilo brezplačno. Odbor in članstvo se je zavedlo svojih dolžnosti, vsak je po svoji moči gmotno in moralno podprl SANSa. Na žalost jih je še mnogo takih, ki do sedaj še niso pokazali nobenega razumevanja za naše veliko zgodovinsko delo. Tudi pri mladini, z malo izjemo ni bilo dosti odziva.

Prisrčna hvala vsem za požrtvovalno sodelovanje s prošnjo, da vsak član tudi v bodoče stori vse, da častno završimo veliko nalogo SANSa.

V odbor za leto 1944 so bili uradniki izvoljeni ponovno izvoljeni dveh podpredsednikov. Dobili smo novo podpredsednico sestro Mary Rant.

Seje bodo vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne do junija, vsako prvo soboto v mesecu ob 8-mih zvečer od junija do oktobra izmenoma v obeh Slovenskih domovih. Februarska seja bo v nedeljo 6. februarja ob 2. uri popoldne v Slovenskem narodnem domu, 17153 John Rd.

Prispevki za SANS bodo objavljeni v letu 1944 vsak mesec, da se lahko takoj popravi, če je kje kakšen pogrešek. V letnem izkazu 1943 je bilo pomotoma izpuščeno: Ana Potočnik \$2.00, Mike Music \$2.00. Na Adamičevi prireditvi pa: Young Menton's \$3.00.

V januarju 1944 so prispevali: Nabiralna pola Mary Knez: Martin Jamshitz \$3.00. Po \$1.00: Math in Helen Novak, Mary Knez, Elisabeth Plahtar, skupno \$7.00.

Nabiralna pola: Antonia Lociškar: John Turk \$5.00, John Mezgec \$2.00. Po \$1.00: Frank Remsak, Jack Kapel, Jos. Hren, Battisto D. Carte, Frank Baloh, John Lamut \$10., John Potokar \$5.00. Skupno \$27.00. Nabiralna pola Lia Menton:

Jos. Smaltz \$0.75, John in Frances Berlitz \$5.00, Anton in Mary Jurca \$1.00, Jože in Lia Menton \$10.00. Skupno \$16.75.

Na seji: Društvo št. 121 S. N. P. J. \$20.00; Klub št. 114 JSZ \$4.00; Math in Frances Urbas \$2.00, Frank in Viktorija Hrešcak \$1.00, John Plahtar \$4.00, Frank Nagel in soproga \$2.00, Louis in Jennie Urban \$5.00, Albert Kirin \$1.00, Mike Gregorich \$2.00, skupno v januarju \$91.75.

Vsem najlepša hvala. Na upravni urad se je poslalo \$600.

Vsa društva v Detroitu in okolici se prosijo, da izvolijo svoje zastopnike (ce) za podružnico št. 1 SANSa in prijavijo njihova imena in naslove tajnici podružnice.

"Bulletin" in druga literatura Združenega odbora jugoslovanskih Amerikancev št. 1 in 2 januarjske izdaje so prišli. Pridite na sejo, da jih dobite.

Četrto vojno posojilo je v teku, prosimo, da vsak pošlje številke med to kampanjo kupljenih bondov (dopisnica zadostuje) lahko je brez podpisa, da se pošlje poročilo upravi SANS v Chicago. Dokažimo za dejstvo, da nam je naša domovina prva.

Lia Menton, tajnica
1205 Pallister, Detroit 2. Mich.
Tel.: Ma-dison 2864.

Čuj glas nesrečnega otroka

Cleveland, Ohio. — Stotisoče je otrok, ki so hromi pa bi bili lahko zdravi, če bi imeli pravočasno pomoč. Stotisoče bi bilo lahko veselih, če bi vsak zdrav le enkrat na leto daroval eno desetko dolarja v sklad za pobijanje paralize. Poleg ljubezni do svojega bližnjega nam tudi človečanska dolžnost velevala, da vsaj nekaj dobrega storimo za onega, ki ga kruta usoda tepe.

Opozorili bi matere, katerih sinovi in hčerke so pri polnem zdravju, kakšna bi bila njihova čustva, če bi se uživele v položaj svoje somatere, katera ima svojega ljubljence ali ljubljeno radi ohromelosti v svojem naročju. Kakor ti, tako težko ga je ona pričakovala, ko ga je nosila pod srcem. Z radostjo bolečine ga je položila v plenice in sanjala o njemu dneve in noči. Komaj je čakala dneva, da ji dete zakliče "Mama moja".

Tvoj je ostal zdrav, vesel in razigran, toda njen, glej groza, preko dneve in noči postal je za celo življenje hrom — telesni mrtvec z dušo življenja. Mati zdravega in mati ohromelega otroka, katero pot bi si izbrali ali človečansko podpirati bolnega otroka in svojega zdravega imeti ali gledati vse svoje življenje grozo trpečega otroka in zakleniti sočutje v zakrknjeno srce. Ni je matere, ki bi si izvolila nesrečno usodo za svojega otroka za to je nje dolžnost, da sočustvuje z nesrečno sotrpinko. Da to v dejstvu dokaže je sedaj čas za to, ko se zbira sklad za te nesrečne otroke.

Oče, kako ti je bilo toplo pri srcu, ko si se povrnil z težkega dela pa te je presenetila novica "sinkota" smo dobili? Drugi dan in dneve pozneje s podvojeno močjo si se poprimil trdega dela v upanju, da ko oni v plenica doraste, ti bo v pomoč. Milijoni ti ga ne bi odkupili, dal

KAKO BI VAM UGAJALA DOPISNICA IZ BERLINA?

KOLIKO bi bila vredna? Koliko bi bila za vas vredna dopisnica s sliko smehljajočega ameriškega vojaka, ki hodi po ulici Unter den Linden?

Ali bi bila vam vredna dodatnih sto dolarjev v vojnih bondih? Ali bi vi pomagali pripraviti naše može za velikanski pogon, ki bi to omogočil?

Vi lahko pomagate... in vi tudi pomagate lahko skrajšati vojno. Z dodatnim vojnim bondom sedaj!

Sedaj je čas, da globoko posežete v žep. Sedaj je čas, da jim preskrbite puške in tanke, ki bodo ohranili življenja vojakov—in skončali to vojno!

Nabavite si dodatni vojni bond sedaj!

Let's all BACK THE ATTACK!

THE CUYAHOGA COUNTY WAR FINANCE COMMITTEE

Union Commerce Building — Cleveland

(Ta oglas je bil prispevan od javno-navdušenih in patriotičnih trgovskih firm, potom Greater Cleveland Committee za pospeševanje vojnih aktivnosti).

bi življenje zanj, če bi usoda to zahtevala. Oživi se, oče, v polodan in dneve pozneje s podvojeno močjo si se poprimil trdega dela v upanju, da ko oni v plenica doraste, ti bo v pomoč. Milijoni ti ga ne bi odkupili, dal

sinkota brezgibnega in ohromelega?

Prijatelj, primerjaj se z nesrečnim očetom in spoznal boš, kakšna je cena med ohromelimi in zdravimi otrokom.

Pod vodstvom za dobro stvar vnetega John Gornika se vrši v nedeljo 30. januarja ob 8. uri zvečer v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. prireditve, katere čisti dobiček je namenjen skladu za pobijanje otroške paralize. Oče in mati, čuj glas nesrečnih otrok.

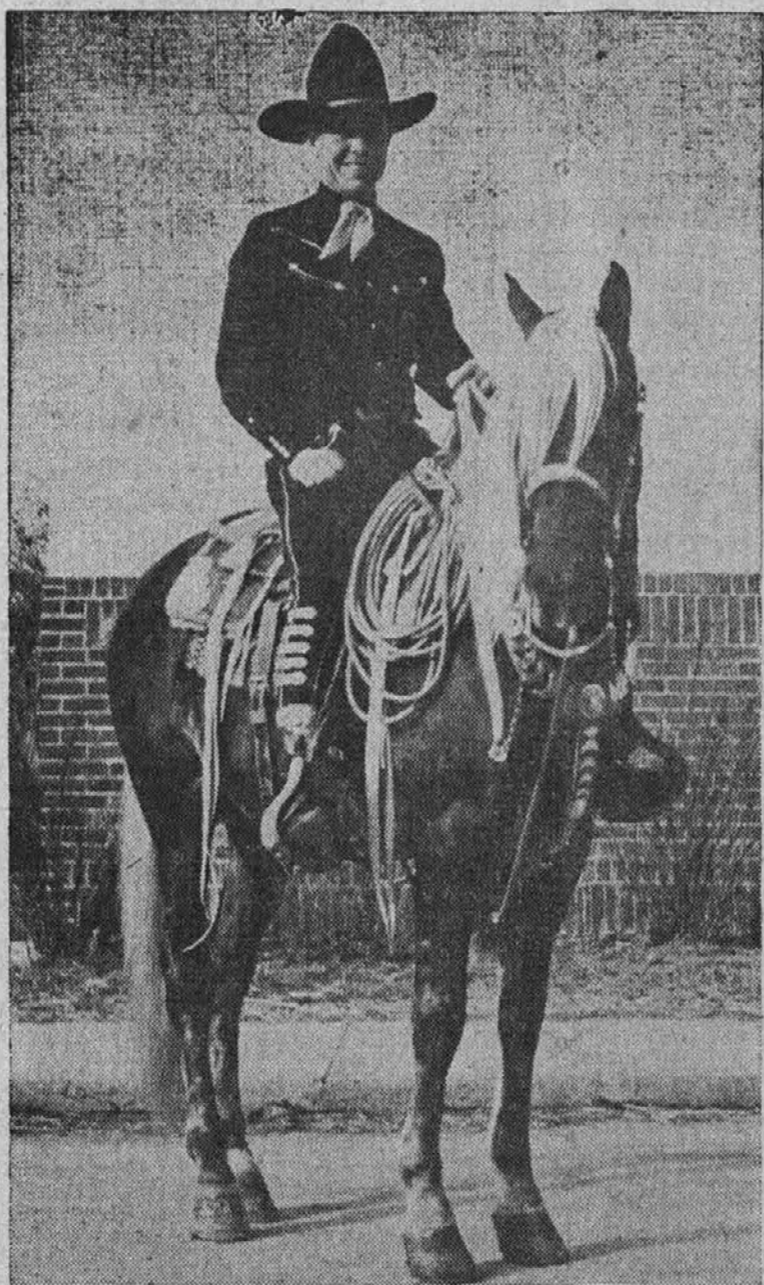
Publičijski odbor.

Zadružne novice in delniška seja Slov. Zadruga

Cleveland, Ohio. — Glasom pisem bo vsem delničarjem znano, da so vabljeni, da se udeležijo važne letne delniške seje v Slovenskem delavskem domu v nedeljo 30. januarja 1944 ob 1. uri popoldne; ta dopis naj bo še enkratno uradno vabilo. Da ste tako izredno vabljeni je vzrok dosti.

Najprvi je ta, da vsak delničar zadruga bi se moral vedno zanimati za vse, kar se razvija v nji — torej ono, kar se izve na delniški seji. Drugi so pa to, da imamo vojno, ki kakor kaže, jo bo mogoče še letos konec, torej ste vi poklicani, da daste direktive bodočemu direktoriju potom resolucij ali predlogov.

Važno za vsakega je to, da ve in misli o prehodni dobi — iz vojnega dela v kratko brezposelnost — iz te v mirno obratovanje industrije. Vse to nam bo doprineslo toliko novih problemov, da ravno ta seja mora skleniti kaj in kako skozi to dobo. Prilike za razvoj bodo velike, delavci bodo na razpolago. Sama Zadruga, to je po mišljenju pretežne večine sedanjih direktorjev, resno misli na razvoj večjega števila trgovin. Vse to tudi pride pred vami. Ako bomo

"Big Slim Allen" bo s svojim famoznim konjem "Flash" osebnost nastopil pri velikanskem "Wild West Rodeo in Hollywood Thrill" cirkusu, ki pride v Cleveland za devet dni. Prva predstava se vrši v soboto, 29. jan., ob 8:30 uri zvečer. Predstave se bodo vršile vsak večer ob 8:30 uri, v nedeljo pa tudi ob 2:30 pop. Zadnja predstava je v nedeljo 6. feb. Nastopilo bo 162 umetnikov, podanih bo 52 točk.

kos svoji nalogi, opustili bomo vse tiste malenkostne osebnosti in prepirčke, ter res ukrepali kot možje in žene le v korist organizacije.

Ta razvoj bo udaril ven tudi drugod, kajti priti mora. Sam komaj čakam, da bom aktiven spet z govori in članki — pričakovati je tudi razvoj drugih zadržug med nami Slovenci. In glavno je pa to, da pride med nami naš Wholesale, prvi nadaljni kamen v našem povojnem razvoju.

Zadruga je pripravljena potrošiti tisočake za ta razvoj in izobrazbo za istega. Danes je brez dolgov, ima svoja tri poslopja, ves inventar in pohištvo plačano.

Slovenska zadruga je pripravljena — ali ste vi? Direktorij zadruga vas vabi na delniško sejo. Pridite!

Joseph A. Siskovich, tajnik.

Za delavce

MOŠKE IN ŽENSKKE se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZAČETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na EMPLOYMENT OFFICE 1256 W. 74 St.

National Carbon Co., Inc.

Dekle

stare nad 21 let, dobi delo za točajko v gostilni. Zglasiti se je na 3304 St. Clair Ave.

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 z.v. do 1.40 z.j. šest večerov na teden

DOWNTOWN: 750 Huron Rd. ali 700 Prospect Ave. PLAČA \$31.20 NA TEDEN

Delni čas:

1588 Wayne Rd., Rocky River Tri ure dnevno, 6 dni na teden PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Ce ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne priglasite

EMPLOYMENT OFFICE

ODPRT 8 z.j. do 5. z.v. dnevno razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se zahteva

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 901

MOŠKI

Splošno tovarniško in kovaško delo

Plača od ure poleg "overtime" Zglasite se pri

Steel Improvement & Forge Co.

970 E. 64 St.

Mali oglasi

Naprodaj

je moderna hiša za eno družino, 6 sob; blizu Lake Shore Blvd., E. 140 St. Cena \$6300. Takoj \$1700, ostalo po 5 odstotnih obrestnih meri.

Naprodaj imamo tudi štiri hiše, vsaka za dve družini; severno od Grovewood Ave.

Strainic Realty

15607 Waterloo Rd. poleg North American banke IV. 6561 — KE. 4120

Starejša ženska

dobi dober dom v primerno plačeno za oskrbo dveh deklic, v starosti 2 in 5 let. Ako želi gre ob večerih lahko domov. Za pojasnila poizvete na 1010 E. 63 St.

SOUND SYSTEM

INDOOR OR OUTDOOR Posebni popust za društva

B. J. Radio Service 1363 E. 45 St. — HEND. 3028

CE POTREBUJETE

novi stroho ali pa če je treba vašo stroho popraviti, se obrnite do naših vrstovnika in majhna dela na trgovskih poslopih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service 1106 St. Clair Ave. CH. 8376—8377

Ob večerih: ME. 4767

Kupi se

rabljen Portable radio. Oglasite se od 8. zjutraj do 2. pop. na 1072 Addison Rd.

Dohodninski davek

WM. J. KENNICK in drugi odgovorni odvetniki v njegovem uradu bodo do izpolnila vaše dohodninske pole pravilno in po zvezinih zakonih ter pravilih, in na ta način vam lahko prihranijo mnogo denarja. Za točno, zanesljivo postrežbo, se obrnite na urad.

6506 St. Clair Ave.

Uradne ure:

Od 9. zjutraj do 8. zvečer

Zavarovalnino

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd. preskrbi JANKO N. ROGELJ 6208 SCHADE AVE. POKLICITE: ENdicott 0718

Hišo za eno družino

na 11017 Nelson Ave., se bo v šerifovi prodaji v kleti sodišča (Court House), prodalo dne

31. JANUARJA 1944, ob 9. uri zjutraj. Prodalo se bo najvišjemu ponudniku. Kdor se zanima, naj pride pripravljeno položiti 10 odstotkov ali več nakupno ceno. Za nadaljnja pojasnila pokličite MAIN 3786.

Polna zaloga LINOLEJA Inlaid burlap back.

Preproge 100 odstot. volnene predvojni izdelek, vsakovrstne. Naša trgovina je odprta vsak dan od 5. do 9. ure vsak dan zaprt.

NORTHEAST SALES & SERVICE CO. J. BOHINC 819 EAST 185th ST.

Naznanilo Dr. Louis J. Perme

je preselil svoj urad iz 15619 Waterloo Rd.

na

10535 Carnegie Ave.

(dvoje vrat vzhodno od Medical poslopja)

Telefon v uradu: RA. 2741

na domu: YE. 8222

V slučaju da ni odgovora, pokličite

Medical Academy, CE. 3500

Obiski v uradu po dogovoru